

ПДАУ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**30 вересня
2021**

**Всеукраїнська
науково-практична інтернет-конференція**

**«Інновації управління продуктивністю
та поліпшення якості зерна пшениці озимої»,**

присвячена професору Г. П. Жемелі

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОЛОГІЇ**

**Інновації управління продуктивністю та
поліпшення якості зерна пшениці озимої,
присвячена пам'яті професора Г. П. Жемели**

*Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції
30 вересня 2021 року*

Полтава
2021

УДК 633. '324', 658.589, 332.66, 006.015.3

Р 85

Редакційна колегія:

Гангур В. В. – завідувач кафедри рослинництва Полтавського державного аграрного університету, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник.

Бараболя О. В. – доцент кафедри рослинництва, завідувач Науково-дослідної лабораторії якості зерна імені Г. П. Жемели факультету агротехнологій та екології Полтавського державного аграрного університету, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Ляшенко В. В. – доцент кафедри рослинництва Полтавського державного аграрного університету, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Шакалій С. М. – доцент кафедри рослинництва, фахівець другої категорії Науково-дослідної лабораторії якості зерна імені Г. П. Жемели факультету агротехнологій та екології Полтавського державного аграрного університету, кандидат сільськогосподарських наук.

Свєшнікова А. О. – редактор редакційно-видавничого відділу Полтавського державного аграрного університету.

Чайка Т. О. – позаштатний працівник Науково-дослідної лабораторії якості зерна імені Г. П. Жемели факультету агротехнологій та екології Полтавського державного аграрного університету, кандидат економічних наук.

Інновації управління продуктивністю та поліпшення якості зерна пшениці озимої, присвячена пам'яті професора Г. П. Жемели : матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (Полтава, 30 верес. 2021). Полтава : ПДАУ, 2021. 300 с.

У збірнику представлені матеріали всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції за результатами досліджень інновацій в управлінні продуктивністю та поліпшенню якості продукції рослинництва, особливо зерна пшениці озимої.

Матеріали призначені для наукових співробітників, викладачів, студентів й здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії вищих навчальних закладів, фахівців і керівників сільськогосподарських та переробних підприємств АПК різної організаційно-правової форми, працівників державного управління, освіти та місцевого самоврядування, всіх, кого цікавить проблематика перспективних напрямів вирощування, зберігання та переробки продукції рослинництва.

Відповідальність за зміст поданих матеріалів, точність наведених даних та відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори. Матеріали видані в авторській редакції.

© Автори тез, включені до збірника, 2021

© Полтавський державний аграрний університет, 2021

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	11
1. ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ ВИРОЩУВАННЯ, ЗБЕРІГАННЯ ТА ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА	
<i>Баган А. В., Лисак В. М.</i>	
Особливості застосування інокуляції у технології вирощування гороху посівного	13
<i>Бараболя О. В.</i>	
Хліб всьому голова.....	15
<i>Бараболя О. В., Олефір О. М., Доронін С. М.</i>	
Незмінні показники якості зерна при вирощуванні пшениці.....	18
<i>Барат Ю. М., Барат М. Ю.</i>	
Формування врожайності та якості зерна пшениці озимої залежно від елементів технології вирощування.....	20
<i>Біда П. І., Михалочко М. Є.</i>	
Еколого безпечне землеробство на осушених торфових ґрунтах Полісся.....	23
<i>Білоножко В. Я., Коробко О. О.</i>	
Формування фотосинтетичної продуктивності посівів нуту за дії гербіциду та біологічних препаратів.....	26
<i>Білоножко В. Я., Расевич В. В., Коробко О. О., Виноградова О. М.</i>	
Селекційно-генетичне поліпшення вихідного матеріалу цукрової кукурудзи	29
<i>Білявський Ю. В, Білявська Л. Г.</i>	
Сучасні напрями використання жита звичайного [озимого] (<i>Secale cereale l.</i>).....	32
<i>Василишина О. В.</i>	
Перспективні напрями первинної обробки та зберігання плодово-ягідної продукції.....	35
<i>Гангур В. В., Котляр Я. О.</i>	
Вплив попередників на якість зерна пшениці озимої у сівозмінах Лівобережного Лісостепу України	37
<i>Горобець М. В., Писаренко П. В., Чайка Т. О.</i>	
Значення магнію Mg у житті рослин.....	40

<i>Зеркіна О. О., Нікішина О. В.</i>	
Стратегічні напрями відтворювального розвитку українського ринку зернових і хлібних продуктів	235
<i>Каролоп О. О.</i>	
Інновації у формуванні професійної культури фахівців готельно-ресторанного бізнесу	238
<i>Кобелева А. В., Перерва П. Г.</i>	
Форми та методи комерціалізації інтелектуально-інноваційних технологій на аграрних підприємствах	241
<i>Манєвська А. О., Перерва П. Г.</i>	
Перспективи розвитку агропромислового комплексу України	244
<i>Мареха І. С., Бондаренко С. І.</i>	
Інноваційний ракурс портфельного підходу до інвестування в екологічно безпечну продукцію рослинництва	248
<i>Писаренко П. В., Самойлік М. С., Диченко О. Ю.</i>	
Еколого-економічне обґрунтування розвитку сільських територій	251
<i>Спіцина А. Є.</i>	
Розвиток інноваційних технологій управління персоналом	254
<i>Суліма Н. М., Якимовський Р. В.</i>	
Тенденції розвитку інноваційної діяльності в сільському господарстві	258
<i>Тебенко В. М.</i>	
Заходи активізації інноваційного розвитку	261
<i>Утенкова О. А., Перерва П. Г.</i>	
Вплив міжнародної інтеграції на розвиток АПК в Україні	264
<i>Шилюк Д. Ю., Марченко Є. Л., Пантус П. А., Плотнікова М. Ф.</i>	
Пермакультура у родових поселеннях: еталонна модель сталого розвитку та організаційно-економічного управління безпечністю довкілля	267
<i>Шульженко І. В.</i>	
Специфіка та роль комунікативного менеджменту у інноваційній економіці	270
<i>Сьомич М. І., Горбатюк Л. М., Ткаченко К. О.</i>	
Правове регулювання актуальних проблем інноваційної економіки в АПВ	272

Тебенко Віта Миколаївна

канд. екон. наук, доцент

ORCID ID: 0000-0002-0459-2555

Таврійський державний агротехнологічний університет

імені Дмитра Моторного

м. Мелітополь

ЗАХОДИ АКТИВІЗАЦІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Для українського агросектора 2020 рік став нелегким випробуванням із-за посухи і поганого врожаю, які привели до зростання цін на продукти харчування, які будуть дорожчати і в новому році. Потенціал аграрної галузі в Україні величезний. На даний час в сільському господарстві працюють майже 45000 підприємств, з яких близько 2500 – великих і середніх. Та поки рослинництво нарощує обсяги, вітчизняне м'ясо-молочне виробництво знаходиться у періоді стагнації.

В Одеській області працює 4733 сільськогосподарське підприємство, які представлені переважно малими підприємствами – 97,8 %. Обсяг реалізованої продукції аграрних підприємств в 2020 році склав 15305,7 млн грн, що менш за аналогічний показник попереднього року на 8411 млн грн. Більш 67 % загального обсягу реалізованої продукції це продукція, яка реалізована малими підприємствами – 10380,9 млн грн [1].

Загальний прибуток в 2019 році від успішної діяльності 82 % сільськогосподарських підприємств склав 1876,3 тис. грн, при рівні рентабельності операційної діяльності 3,7 %.

Одним із перспективних шляхів економічного зростання підприємств є їх інноваційний розвиток. Доведено, що інноваційні перебудови на сучасному етапі розвитку суб'єктів господарювання можуть не лише забезпечити високі показники економічного розвитку, але й підвищити конкурентоспроможність сучасних підприємств, їх експортний потенціал, а також допоможуть вирішити економічні, екологічні, соціальні проблеми.

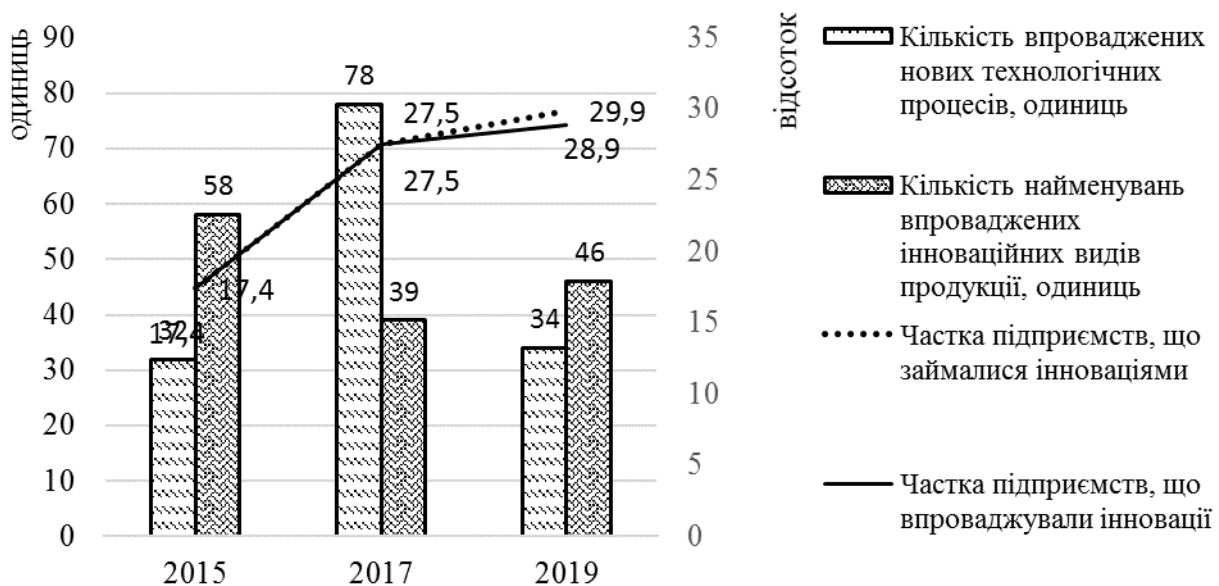
Ефективність інноваційної діяльності значною мірою визначається інтелектуальним потенціалом, який формують наукові кадри. Одеська область має потужний інтелектуальний потенціал, який дає змогу здійснювати інноваційну діяльність як у науково-дослідних установах, так і на підприємствах. За кількістю дослідників Одеська область посіла 6 місце з часткою в загальноукраїнському показнику 2,7 %.

Серед регіонів України Одещина продовжує утримувати п'яте місце за

кількістю організацій, що виконують наукові та науково-технічні роботи. У 2020 р. в Одеській області 44 підприємства та організації виконували наукові дослідження та розробки в галузях природничих, технічних, медичних, сільськогосподарських, суспільних та гуманітарних наук.

Витрати на виконання науково-дослідних робіт в Одеській області збільшилися за 2 роки на 71951 тис. грн. Якщо більшість витрат на виконання НДР в 2019 році в Україні приходить на технічні науки – 63,3 %, то в Одеській області 71,8 % витрат на НДР приходить саме на галузь сільськогосподарських наук.

Рис. Кількість інноваційно-активних підприємств, підприємств які впроваджували інновації (од.), та питома вага їх у загальній кількості, %

Джерело: сформовано автором за даними [1].

Інноваційна діяльність є важливою складовою системи заходів щодо прискорення розвитку суб'єктів господарювання та підвищення їх конкурентоспроможності. В останні роки промислові підприємства області займаються фінансуванням інноваційної діяльності за рахунок власних коштів та інших джерел. Іноземні та вітчизняні інвестори до цього процесу залучені не були. З кожним роком сума витрат на нововведення збільшується, керівництво підприємствами розуміє що сучасний споживач продукції потребує змін, вимоги та запити їх збільшуються. До того ж, жодне підприємство не зможе довго працювати не вносячи змін в свою діяльність, не підлаштовуючись під нові вимоги ринку та споживачів.

За період дослідження кількість впроваджених нових технологічних процесів на промислових підприємствах Одеської області збільшилася на 25

процесів, найбільша кількість їх була впроваджена в 2019 році – 51. Кількість впроваджених інноваційних видів продукції зменшилося на 29 одиниць.

Згідно зі стратегією розвитку Одеської області на 2021–2027 роки в аграрному секторі передбачається впровадження інноваційних технологій, запровадження енергозберігаючих і високопродуктивних технологій вирощування, формування кластерної системи від вирощування до переробки та випуску готової продукції, в тому числі набуває розвитку вирощування та виготовлення органічної продукції. За прогнозами у 2027 році в Одеській області діятимуть 54 сільськогосподарських кооперативи та 4005 фермерських господарств [2].

Серед заходів з активізації інноваційного розвитку Одеської області можна визнати такі:

- створення інноваційних кластерів, орієнтованих на найбільш розвинені та конкурентоспроможні галузі економіки,
- пошук інвестиційних джерел фінансування, спрямованих на комерціалізацію наукоємних розробок;
- освоєння виробництва інноваційної конкурентоздатної нової продукції, впровадження новітніх енергозберігаючих технологій;
- створення та розвиток центрів трансферу технологій, технопарків, високотехнологічних бізнес-інкубаторів та інноваційних центрів;
- сприяння розвитку високотехнологічного виробництва;
- розвиток співпраці з іноземними інвесторами;
- фінансування науково-дослідних програм, підтримка інноваційних ініціатив молоді.

Список використаних джерел

1. Головне управління статистики в Одеській області : Офіційний веб-сайт. URL : <http://www.od.ukrstat.gov.ua/>
2. Стратегія розвитку Одеської області на 2021–2027 роки. URL : <https://oda.odessa.gov.ua/odeshhyna/soczialno-ekonomichnyj-ta-kulturnyj-rozvytok/strategichni-plany-dij-ta-programy-rozvytku/strategiya-regionalnogo-rozvytku/strategiya-rozvytku-odeskoyi-oblasti-na-2021-2027-roky/>
3. Тебенко В. М., Андреева Л. О., Лисак О. І. Інноваційна складова підприємницької діяльності в аграрній сфері. *Збірник наукових праць ТДАТУ (економічні науки)*. 2020. № 2 (42). С. 92–101.

Наукове видання

Інновації управління продуктивністю та поліпшення якості зерна пшениці озимої, присвячена пам'яті професора Г. П. Жемели

Матеріали

*Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції
(м. Полтава, 30 вересня 2021 року)*

Комп'ютерна верстка: Чайка Т. О.
Дизайн обкладинки: Свешнікова А. О.